

Ormekompost - fremstilling og anvendelse

Anders Schou, oktober 2024

Fremstilling

Kompostsystemet er af typen '*continuous flow*': Ormefoder tilføres på toppen, og den færdige ormekompost høstes i bunden.

Beholderen bør isoleres.

Ormene er af typen brandorme, *Eisenia fetida*. De lever i naturen på jordoverfladen på steder hvor der ligger organisk materiale og omsætter.

De er mest aktive ved temperaturen 16-27 grader. De kan ikke tåle frost. Inden vinteren bør toppen dækkes med 30 cm halm.

Fodring

Foderet fordeles på toppen i et 3-4 cm tykt lag. Næste fodring sker når det øverste lag er delvist omsat, og der er tydelig ormeaktivitet i det.

Fugtighed skal være 70-80%.

C:N forhold bør være på 30-35:1. Dette opnås ved ca 60% brunt og 40% grønt materiale (vægt).

Det er vigtigt at ormene får en alsidig kost. De spiser stort set alt organisk materiale.

Syreholdige ting som citrus må ikke tilføres i store mængder.

Orme holder særligt meget af:

- flis
- kaffegrums
- æggeskaller (pga calcium)
- tang
- skovbundsmateriale (visne blade, kviste mm), gerne med tydelige svampehyfer
- animalsk materiale (blod, fisk, benmel mm., men det er ulovligt)
- stenmel (minerale)
- inokulanter (færdig kompost, bokashi mm.)

Det er desuden godt at tilføre ler i meget små mængder.

Høst

Gøres ved at føre en rive op mellem metalbarene og kradse bundlaget ud.

Herefter skal det igennem en si. De frasortede klumper kan få en ny tur igennem komposten, dog bør unedbrydelige ting fjernes.

Når man høster, er det selvfølgelig målet at ormene bliver i beholderen ved at opholde sig i de øvre lag. Ormene søger fugten, så man ved vanding styre hvor de befinder sig ved at sikre at de øvre lag er mere fugtige end de nedre.

Anvendelse

Tørret ormekompost kan gemmes i op til et år.

Blandes i såjord

Ormekomposten kan tilsættes almindelig såjord i et forhold på 1:4 kompost:jord. Dette er virkelig godt for småplanterne.

Kompostekstrakt

Fremstilles ved at tage ca 1:10 kompost til vand. Vandet skal gerne være 35 grader. Komposten skal ned i en vaskepose som nedsænkes i vandet, og komposten æltes herefter langsomt ud i vandet.

Anvendes med det samme. Sprøjtes ud ved planters rodzone, trykket skal helst holdes under 1 bar. Gøres især lige ved udplantning og to uger efter. Hvis planterne er meget svækkede, er der risiko for at mikroorganismene spiser planten.

Dosering: alt fra 20-60 ml/m², afhængig af hvad man har til rådighed samt kompostens kvalitet.

Fortyndes 1:10 inden anvendelse. Ved tør jord fortyndes yderligere.

Inokulering af frø

Fremstilles ved at blande ormekompost op med vand. Konsistensen skal være som tyk pandekagedej. Herefter tilsættes 1/6 af frøene, og det blandes godt sammen. Endelig blandes de inokulerede frø sammen med resten af frøene.

Dosering: ca 100 ml "kompostdej" til 1 kg frø. Mere er også fint, så længe frøblandingen ikke bliver for våd. Husk at hvis frøene bliver for våde, klumper de sammen og er svære at så. Så må man tørre dem.

Holdbarhed: Hvis frøene er helt tørre, op til en måned. Hvis de er fugtige, samme dag.

Blandes i frøblandinger

Tørret ormekompost kan iblandes frø når de sås. På den måde ender komposten lige der hvor frøene spirer, hvilket er den optimale placering.

Det har iøvrigt samme effekt som når man blander sand i frøblandinger for at store og små frø bliver mere jævnt fordelt.

Dosering: alt fra 1-3 g/m². Behøver ikke være nøjagtigt.